

Gemeente Leusden

Voorstel

Vervangen (historiserend) Lockhorsterbrug

1. Aanleiding

De Lockhorsterbrug is meer dan 100 jaar oud. De brug bestaat uit een bijzondere betonconstructie met kenmerkende landhoofden en leuning. De brug heeft formeel niet de status van monument, maar heeft de waarde 'karakteristiek' op de cultuurhistorische waardenkaart. Hij is bovendien voor veel inwoners en andere passanten een icoon. Een foto van de brug en een kaartje met de locatie van de brug zijn opgenomen in bijlage 1. De brug is sinds de jaren '90 alleen opengesteld voor (brom)fietsers en voetgangers. Uit inspectierapporten blijkt dat de brug gerenoveerd of vervangen moet worden. Met name het brugdek is er slecht aan toe. Vooruitlopend op de renovatie/vervanging wordt daarom de avondvierdaagse omgeleid en worden ruiters te paard van de brug geweerd.

Direct nadat de brug hersteld is, zal ook het toeleidende wegvak van de Lockhorsterweg aan de Amersfoortse zijde van de brug worden afgewaardeerd van een 30 km/u-wegvak naar een gecombineerd fiets- en wandelpad. Dit wordt als een apart project opgepakt.

2. Wettelijke grondslag

Het hoofddoel van het project is invulling te geven aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid om bestaande kapitaalgoederen duurzaam in stand te houden en/of te vervangen wanneer de levensduur is verstreken.

3. Beoogd effect/ bestuurlijk kader

Door een aanvullend uitvoeringskrediet van € 197.000 beschikbaar te stellen voor de historiserende renovatie van de Lockhorsterbrug, kan dit karakteristieke kunstwerk weer lange tijd mee. Omdat bestaande materialen grotendeels behouden blijven en de impact op de omgeving kleiner is, is dit ook een duurzame oplossing.

4. Deadline

Er is geen sprake van een harde deadline voor dit project, maar het feit dat het brugdek er slecht aan toe is en de brug nu niet door de avondvierdaagse en ruiters te paard gebruikt kan worden, zorgt er wel voor dat de renovatie zo snel mogelijk plaats moet vinden.

5. Voorstel

1. De Lockhorsterbrug historiserend renoveren in plaats van deze geheel te vervangen en voor de renovatie een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 547.000;
2. Hiervoor € 197.000 ter beschikking stellen, bovenop het middels het raadsbesluit van februari 2024 al verkregen aanvullende uitvoeringskrediet van € 170.000 om de brug historiserend te vervangen en het beschikbare onderhoudsbudget van € 180.000;
3. Het resterende benodigde krediet van € 197.000 als volgt dekken:

- Het restant van € 50.000 op het krediet 7021106 van het project 'Vervanging brug Jan van Arkelweg / Stoutenburgerweg' toe te voegen aan het krediet voor de Lockhorsterbrug;
 - Het overgebleven budget op het krediet 7722201 van € 35.000 dat is ontstaan doordat er minder onderhoud is gepleegd aan de Lockhorsterbrug vanwege de geplande renovatie, toe te voegen aan het krediet voor de renovatie van de Lockhorsterbrug;
 - Het resterende benodigde extra krediet voor de renovatie, ter waarde van € 112.000 beschikbaar te stellen vanuit de algemene reserve;
4. Geen tijdelijke fietsbrug plaatsen tijdens de werkzaamheden;
 5. De hiervoor benodigde begrotingswijziging 2025-1011 vaststellen.

6. Argumenten

Op basis van een offerte van een aannemer met een bewezen staat van dienst in Leusden, heeft uw raad op 1 februari 2024 een aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld van € 170.000 om de brug historiserend te vervangen, zodat de karakteristieke uitstraling behouden blijft. Daardoor was samen met het gereserveerde onderhoudsbudget van € 180.000 een totaal budget beschikbaar van € 350.000 voor de vervanging. Met die aannemer is vervolgens het traject gestart om de vervanging voor te bereiden. Helaas bleek dat historiserend vervangen na diverse onderzoeken en voortschrijdend inzicht tussen de € 545.000 en € 685.000 te kosten en de historiserende component was daarbij discutabel. Nadat de aannemer adviseerde de huidige brug als object te behouden en er een nieuwe functionele brug naast te leggen, is de samenwerking beëindigd.

Renoveren in plaats van vervangen

Een andere aannemer die meer ervaring heeft met het renoveren van dit soort bijzondere kunstwerken, geeft in tegenstelling tot de eerste aannemer aan dat alleen het brugdek uit de constructie gezaagd kan worden, waarna er een nieuw brugdek wordt geplaatst op een nieuwe fundering achter de bestaande fundering. De karakteristieke landhoofden en leuning kunnen dan behouden blijven. Hiermee verandert de uitstraling dus niet. Bovendien is de impact op de omgeving kleiner, omdat de landhoofden niet gesloopt hoeven te worden. De nieuwe aannemer heeft deze aanpak constructief goed onderbouwd en de aanpak is getoetst bij een derde aannemer en een onafhankelijke inhoudelijke expert. De tegengestelde bevindingen van de constructeurs van beide aannemers zijn onderling gedeeld en getoetst. Dit geeft voldoende vertrouwen dat in plaats van een vervanging een historiserende renovatie passend is. De nieuwe aannemer heeft zwart-op-wit aangegeven garant te staan voor deze oplossing.

7. Alternatieve scenario's

Gezien de extra kosten van de historiserende renovatie is ook onderzocht of de huidige brug slopen en een geheel nieuwe brug plaatsen goedkoper is. Deze vraag is ook bij de nieuwe aannemer neergelegd. De huidige brug slopen en een nieuwe stalen brug plaatsen blijkt ongeveer even duur te zijn (€ 390.000) als het vervangen van alleen het brugdek. De brug in zijn geheel slopen en een nieuwe brug bouwen die er enigszins op lijkt, blijkt zoals gezegd veel duurder te zijn dan in 2023 door de eerste aannemer werd geraamd.

8. Risico's

Een brug renoveren die meer dan 100 jaar geleden is gebouwd, zal altijd het risico met zich meebrengen dat op het moment dat de werkzaamheden starten, onvoorziene problemen aan het licht komen. Bijvoorbeeld in de constructie. Dit wordt ondervangen door in overleg met de aannemer en de externe expert een extra risicopost van € 40.000 op te nemen. In het slechtste geval leidt dit tot een stop van dit project of moet in de loop van het project alsnog worden besloten een geheel nieuwe brug te bouwen.

Een ander risico is het onderhoud: het nieuwe brugdek met de nieuwe fundering kan weer 100 jaar mee. Maar de bestaande landhoofden en de leuning zijn al meer dan 100 jaar oud en het kan dus zijn dat die meer onderhoudskosten vragen. Dit is van tevoren lastig in te schatten, maar gezien het huidige gebruik van de brug is de verwachting dat deze kostenpost niet veel hoger uit zal vallen. Dit kan in de reguliere onderhoudsbudgetten worden verwerkt.

9. Vervolg

Als uw raad op 6 maart 2025 het aanvullende uitvoeringskrediet van € 197.000 beschikbaar stelt, dan kan de aannemer formeel opdracht krijgen om de werkzaamheden voor te bereiden. De daadwerkelijke renovatie kan dan na de bouwvak 2025 starten (week 35 vanaf maandag 25 augustus) en zal ongeveer 12 weken duren. Direct aansluitend daarop zal het toeleidende wegvak van de Lockhorsterweg aan de Amersfoortse zijde worden aangepakt. Dit duurt maximaal een week. De reeds voor de brug ingestelde omleiding voor de fietsers kan dan een week langer in stand blijven.

10. Evaluatie

Als de brug gerenoveerd is, wordt deze net als nu periodiek geïnspecteerd. Dan kan worden vastgelegd of de brug inderdaad weer lange tijd mee kan en welke onderhoudswerkzaamheden nodig zijn. Na afloop van het project dat zich richt op de renovatie, wordt het project ook geëvalueerd.

11. Inkoopadvies

Met het Inkoopbureau Midden Nederland IBMN is veelvuldig contact over de selectie van een aannemer voor de renovatie.

12. Advies van HR

Niet van toepassing.

13. Advies ICT

Niet van toepassing.

14. Juridisch advies

Niet van toepassing.

15. Financieel advies (kosten en dekking)

De historiserende renovatie is geraamd op € 410.000 exclusief het plaatsen van een tijdelijke brug tijdens de werkzaamheden, dat kost € 50.000. Inmiddels zijn door de eerste aannemer waar afscheid van is genomen al kosten gemaakt, heeft de gemeente onderzoeken uit laten voeren en huurt de gemeente externe expertise in. Met de VAT-kosten en een post onvoorzien komt het totaal benodigde uitvoeringskrediet voor de renovatie nu uit op € 547.000.

In februari 2024 is door uw raad al een aanvullend uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld van € 170.000 om de brug historiserend te vervangen. Samen met het onderhoudsbudget van € 180.000 was daarmee € 350.000 beschikbaar. Er is dus € 197.000 extra nodig. Na de verrekening van twee restantkredieten is nog een bedrag van € 112.000 extra nodig. Het nieuwe financiële plaatje ziet er als volgt uit:

Kosten renovatie	€ 410.000
Overige kosten	
Onderzoeken gemeente	€ 20.000
Tegemoetkoming kosten aannemer	€ 12.000
Extra kosten externe expertise	€ 15.000
VAT-kosten gemeente	€ 50.000
Extra post onvoorzien/risico	€ 40.000
Totaal overige/ gemaakte kosten	€ 137.000
Totaal benodigd uitvoeringskrediet	€ 547.000
Beschikbare budget	€ 350.000
Tekort	€ 197.000
Restanten kredieten	€ 85.000
Totaal tekort	€ 112.000

16. Advies communicatie

Dit project wordt samen met de collega's van communicatie voorbereid. De Lockhorsterbrug wordt door met name fietsers druk bereden en naar verwachting 12 weken afgesloten, en aansluitend daarop nog een week voor de aanpak van de Lockhorsterweg. De omrijafstand is weliswaar beperkt, maar toch heeft de afsluiting veel impact. Aanwonenden worden apart geïnformeerd. Ruiters te paard verdienen extra aandacht, omdat die tot na de renovatie van de brug geweerd zullen worden van de brug.

17. Intergemeentelijke samenwerking

Niet van toepassing.

18. Global Goals

Door verreweg het grootste deel van de bestaande brug te behouden, wordt gekozen voor een duurzame oplossing. De impact op de omgeving is ook kleiner. Door het behoud van de landhoofden kan een bestaande boom die zeer dicht tegen één van de landhoofden staat behouden blijven. Als geen tijdelijke brug wordt geplaatst tijdens de werkzaamheden hoeven ook geen tijdelijke toegangswegen te worden aangelegd naar de brug toe. Dit brengt de directe omgeving van de brug dus geen (tijdelijke) ecologische schade toe.

19. Burgerparticipatie

Er vindt geen participatie plaats.

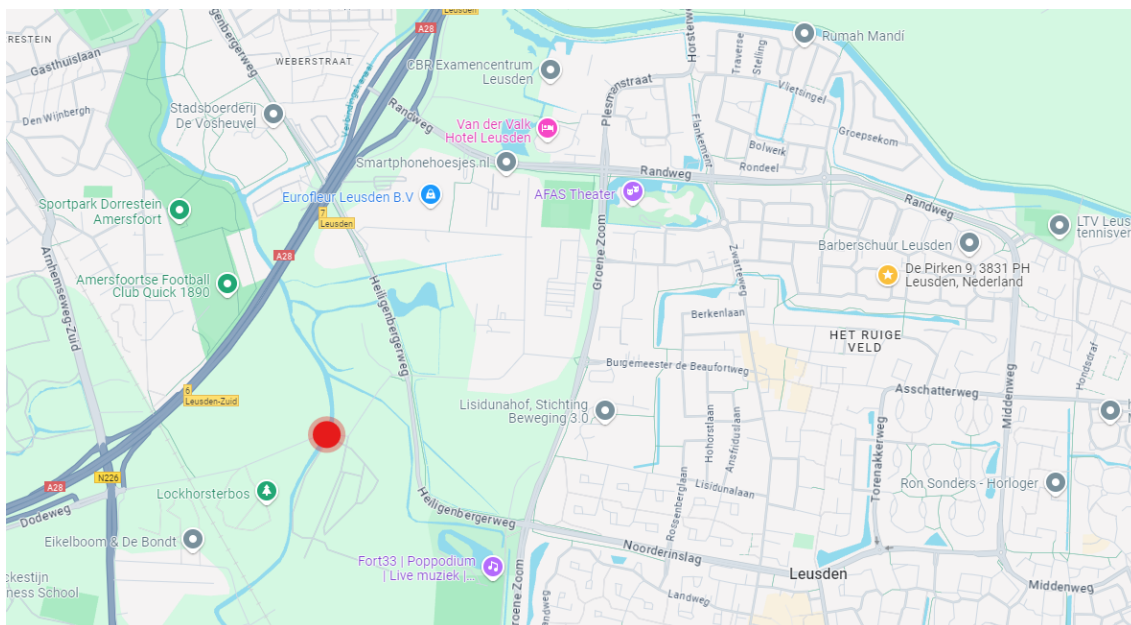

20. Bijlagen

Bijlage 1 – foto en locatie Lockhorsterbrug

Foto uit eigen archief, genomen in maart 2024

De rode stip is de Lockhorsterbrug (bron: Google Maps)

